

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини

Електронний збірник матеріалів

**II Всеукраїнської науково-практичної
*Інтернет-конференції***

**«Підготовка майбутніх педагогів
до виховної діяльності
в освітньому просторі НУШ:
досвід, реалії, перспективи»**

15 травня 2024 року

Рівне – 2024

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи: електронний збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Рівне: РДГУ. 2024. 198 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 5 від 14 травня 2024 р.)

Вашій увазі пропонуються матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи».

ЗМІСТ

Коляда Н. М. Підготовка майбутніх докторів філософії в умовах інтеграції до європейського освітнього простору.....	7
Кравченко О. О. Вплив гендерного центру на студентську молодь.....	13
Петренко О. Б. Волонтерство як інноваційна технологія підготовки майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ.....	18
Пустовіт Г. П., Петренко І. Ф. Нова українська школа: деякі доміанти професійної підготовка майбутнього вчителя початкових класів.....	22
Баліка Л. М. Феномен дискримінації в закладі освіти	27
Вакочук А. М. Професійна підготовка майбутнього вчителя початкової школи до наскрізної виховної діяльності.....	35
Левченко Н. В. Виховна діяльність – дозвіллевий напрям роботи молодіжного центру «START» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.....	40
Стельмашук Ж. Г. Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до вирішення педагогічних ситуацій, пов'язаних з порушенням дисципліни.....	44
Поліщук І. В. Онлайн-курси як інструмент підготовки майбутніх педагогів до виховної діяльності в сучасних реаліях.....	50
Ціпан Т. С., До питання проєктування виховної діяльності в Новій українській школі.....	54
Кашуба А. Підготовка майбутнього учителя фізичної культури до діяльності в освітньому просторі НУШ...	59
Гоголь Т. В. «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги» як інноваційна форма залучення учнів до рухової активності.....	64
Акімов В. Ю. Обґрунтування структури профілактики інформаційного насильства освітнього середовища педагогічного ЗВО.....	69

Кузьмич А. О. Учнівське самоврядування як ключовий елемент виховної системи Володимирецького ліцею «колегіум».....	73
Саранчук Д. Формування здоро'язбережувальної компетентності майбутніх фармацевтів у закладах вищої медичної освіти.....	76
Шамсутдинова М.-С. Б. Facilitating student engagement and learning through directed attention and goal-setting in educational activities.....	81
Шульгач М. І. Вибіркові дисципліни кафедри теорії і методики виховання рдгу як компонент підвищення якості підготовки майбутніх фахівців до освітньо-виховної діяльності в НУШ.....	87
Яремович М. А. Менторство та фасилітація як освітні інструменти формування громадянської солідарності майбутніх учителів початкових класів НУШ.....	90
Бойко О. П. Теоретичний аспект проблеми виховання наполегливості в молодших школярів.....	94
Боровик А. М. Погляди науковців на виховання почуття гумору в молодших школярів.....	101
Деркач А. С. Структурні компоненти формування добродійності молодших школярів.....	107
Єсіпак А. І. Теоретичні аспекти формування у молодших школярів упевненості в собі.....	115
Коваль Т. В. Дитячий фольклор як засіб естетичного виховання молодших школярів.....	121
Колода Н. М. Розвиток емоційного інтелекту дітей молодшого шкільного віку засобами арт-технологій в освітньому процесі НУШ.....	126
Конончук А. В. Психолого-педагогічні умови формування почуття справедливості молодших школярів у позаурочній діяльності.....	130
Крупко Л. С. Сутність поняття «соціальна успішність особистості» у філософських, соціологічних та психолого-педагогічних дослідженнях.....	136

Лесник О. Ю. Емоційно-етична компетентність як важлива складова професійної компетентності вчителя початкових класів.....	140
Мельник І. М. Гендерні аспекти формування «Я-концепції» у молодших школярів.....	143
Мельник О. І. Особливості формування ціннісного ставлення до живого у молодших школярів.....	147
Мисюкевич Т. В. Виховання гуманних взаємин у психолого-педагогічних дослідженнях.....	156
Отроцюк Д. П. Роль родинних традицій українського народу у вихованні молодших школярів	165
Рибачук Л. О. Педагогічна толерантність як характеристика професійної діяльності учителів початкових класів.....	170
Савчук В. В. Толерантність: психолого-педагогічний аспект.....	176
Смаль-Стоцька М. Ю. Особливості гендерної соціалізації молодших школярів в сучасних умовах...	180
Трайтлі А. Ю. Народна педагогіка як засіб національно-патріотичного виховання молодших школярів.....	183
Шило А. І. Застосування методу переконання у процесі виховання молодших школярів: теоретичний аспект.....	188
Стецюк Н. М. Національно-патріотичне виховання в роботі вихователя групи подовженого дня.....	193

Ціпан Т. С.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії і методики виховання
Рівненського державного гуманітарного університету

ДО ПИТАННЯ ПРОЄКТУВАННЯ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Нині, в умовах постійної зміни змісту педагогічної діяльності вчителя, виховання розглядається як процес взаємного духовного збагачення вчителя і вихованців в умовах сприятливого психологічного клімату спілкування, діалогічної культури, інтелектуальної співтворчості.

У Концепції реалізації державної у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року зазначено, що *«виховна робота – специфічна професійна діяльність педагогічного працівника з урахуванням його спеціалізації, займаної посади щодо реалізації загального та специфічного потенціалу виховання в освітній установі»*; кінцева мета виховання в закладі освіти – цілісна всебічно розвинена особистість, здатна до критичного мислення; патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами, здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини; інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, навчатися впродовж життя [2].

Готовність до організації виховної роботи в НУШ ми розглядаємо як мету підготовки здобувача освіти у закладі вищої освіти, а результат - як достатній рівень сформованості у майбутніх вчителів необхідних для

реалізації завдань навчання і виховання професійних компетентностей і компетенцій.

Для забезпечення ефективності виховного процесу в сучасному закладі освіти здобувачам освіти слід знати та розуміти сутність етапів проєктувальної діяльності.

Ми розглядаємо проєктувальну діяльність вчителя як систему. До системи умінь проєктування виховної діяльності відносимо:

- формування мети виховної роботи;
- визначення сукупності тактичних виховних завдань;
- вивчення індивідуальних особливостей здобувачів освіти;
- здійснення діагностики рівня їхньої вихованості;
- прогнозування результатів виховної діяльності;
- прогнозування розвитку особистості вихованців;
- добір адекватних форм виховної роботи до мети виховання та індивідуальних особливостей вихованців;
- розробку структур вибраної форми виховної діяльності;
- планування діяльності вихованців та своєї педагогічної;
- добір інформаційних матеріалів для здійснення різних форм виховної діяльності;
- передбачення можливої реакції здобувачів освіти при сприйнятті інформації, виконанні окремих завдань;
- трансформування дібраних матеріалів згідно з метою, формами, структурою виховної роботи, рівнем розвитку здобувачів освіти;
- добір адекватних методів, засобів, прийомів виховного впливу.

Підготовка здобувачів освіти до проєктування виховної діяльності має здійснюватися поетапно у процесі

вивчення психолого-педагогічних дисциплін здобувачами освіти та виконання різних видів виховної діяльності під час проходження ними педагогічних практик. Усі етапи цієї роботи спрямовані на сприяння майбутньому вчителю у його русі до вищого рівня педагогічної готовності до організації виховної діяльності в НУШ.

На початковому етапі роботи з підготовки здобувачів освіти до проєктування виховної діяльності важливо зосередити увагу на вивченні основних теоретичних положень, викладених в Концепції «Нова українська школа» (2016), Концепції реалізації державної у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (2019), Державному стандарті початкової освіти, Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти (2022), Професійному стандарті на професію «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти (2021), Професійному стандарті на професію «Вчитель початкової школи» (2021) тощо. Базовими також є знання здобувачів освіти в результаті вивчення психолого-педагогічних наук, педагогіки, загальної та вікової психології тощо.

На цьому етапі необхідно готувати здобувачів освіти до оволодіння ситуаційним рівнем професійної готовності, акцентуючи увагу на формуванні в них уміння з'ясовувати причинно-наслідкові тенденції педагогічних явищ, вивчати особливості особистості молодшого школяра, аналізувати педагогічні ситуації тощо. Ці завдання вирішуються під час вивчення педагогіки, загальної і вікової психології, технологій виховання в НУШ.

Наступний етап – підготовка майбутніх вчителів до проєктування організації виховної діяльності. Майбутні вчителі ознайомлюються з алгоритмом проєктування,

технологіями підготовки і проведення різних форм виховної роботи, вчать визначати виховні завдання на певний проміжок часу, передбачати основні напрями виховної діяльності, прогнозувати можливі та базові результати виховного впливу. Ці завдання можна розв'язувати на практичних заняттях з таких навчальних дисциплін: «Теорія і методики виховання», «Превентивна освіта і виховання молодших школярів», «Виховання молодших школярів в дитячих об'єднаннях за інтересами», «Організація дозвіллевої діяльності молодших школярів» тощо.

Провідною метою завершального етапу роботи з підготовки здобувачів освіти до проектування виховної роботи є навчання їх вибудовувати конструктивний проєкт (модель) вибраної форми виховної роботи.

Пропонуємо алгоритм проєктування:

- 1) сформулюйте та конкретизуйте мету виховної діяльності;
- 2) визначте основні виховні завдання;
- 3) виберіть форму виховної діяльності;
- 4) визначте її орієнтовну структуру;
- 5) доберіть інформаційний матеріал, завдання, види роботи, які ви плануєте використати; за потреби визначте учасників форми виховної роботи;
- 6) передбачте очікувані результати від розробленого і втіленого вами проєкту;
- 7) скоригуйте зміст проєкту з очікуваними наслідками [1].

Такі підходи в системі професійного навчання сприяють оновленню традиційної системи підготовки майбутніх вчителів до проектування виховної діяльності і спрямовані на пошук нових форм навчально-проєктувальної діяльності здобувачів освіти, створення

оптимальних умов для виявлення їхнього творчого потенціалу під час реалізації виховних завдань.

Список використаних джерел

1. Безпалько О. Пошуки оптимальних технологій підготовки студентів до проектування виховної діяльності. Моделювання виховної діяльності в системі професійної підготовки студентів: теорія, практика, програми. / За заг. ред. А.Й Капської. Київ. 2012.

2. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p/conv#n8>